

РАКУРС

3 стор.

ПРИМАРНИЙ КОРОВАЙ

У районі близько трьох тисяч селян сподіваються отримати частки колективного майна, або як втілюється в життя відомий вислів: "Все навкруги колгоспне, все навкруги моє"

Про аграрну реформу останнім часом писано-переписано, мовлено-перемовлено багато. Процес, як кажуть, пішов: є у реформаторів відповідна законодавча база, підтримка влади і нестримне прагнення сільськогосподарських виробників навести лад на землі і біля неї. На жаль, на ділі не все так виходить, як було задумано і як би хотілося. Візьмемо для прикладу проблему із майновими паями.

ПРИМАРНИЙ КОРОВАЙ

Продовження. Початок на 1 сторінці.

У нашому районі з колективних сільськогосподарських підприємств із земельними паями вийшли більш як чотири тисячі громадян. Одне слово, стали самостійно господарювати. Але у тій реформаторській круговерті якось поза увагою залишилися майнові паї громадян, котрі вийшли із колективних сільгосппідприємств. Звичайно, про них не забули і приблизно одна тисяча приватників, або четверта частина, одержали своє. Тобто господарства відправили колишніх своїх членів у самостійне господарське плавання не з голими руками, а вручили те, що їм належить: кому - плуг, борона, поросля, кому - торба з гайками, глина із колгоспної кузні та роги і копита. Втім, мова навіть не про те, що саме і кому дісталось у спадщину від колгоспу. Важливо, що господарства разом із земельними паями віддали людям належні їм майнові частки. Образно кажучи, благослови їх на власні хліби не з порожніми руками.

Плюс-мінус добре це питання вирішили у Привітному. Аби не дробити майнові паї, власники передали свої частки фермеру Михайлу Грінчуку. Той акумулював 130 цих часток і нині

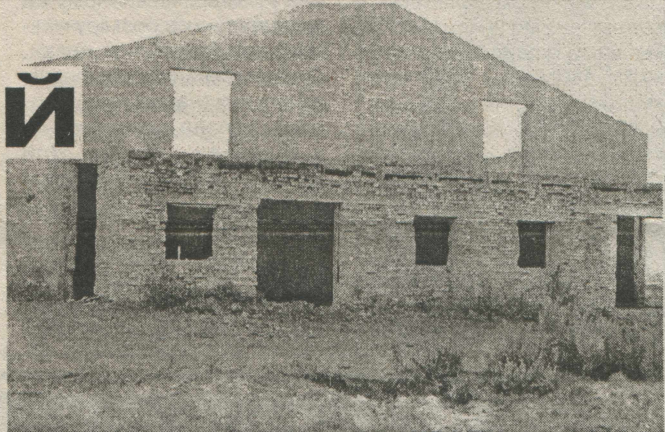
надає односельцям послуги. Таким же чином діяли 125 смордвівчан, котрих прийняв у свої виробничі обійми фермер Сава Зайчук.

На жаль, не всюди такий підхід. Дехто стихійно прагнув забрати своє, як, скажімо, у Пісникові. Що ж вийшло? Мовчазна пісниківська Помпея. Але найприкріше, що ця анархія усім зійшла із рук. Власне, свавілля у селі засвідчило: де немає розумної голови, то і сто сильних рук ні до чого.

Є проблеми із розпакуванням майна у Левжі, у СВК "Україна", у СВК "Мир", ПП "Зоря України". Врешті, доки це питання не вирішиться, стихійно чи організовано виникатимуть погроми, схожі на пісниківський. До того ж у тій проблемі є і такий аспект.

За словами заступника начальника районного управління сільськогосподарства Петра Гаврона близько 80 відсотків майнового фонду знаходиться у спорудах, 16 - у техніці і біля 4-х відсотків становить худоба та інше майно. Якщо із однією тисячею приватників господарства уже бодай розраховалися за майно, то ще три тисячі чекають своєї черги.

Як на мене, тут є одна заковика. Вміло розділити

майно, виокремити частку кожного індивідуального господаря справа надто складна і практично нездійсненна. Втім, можна людині дати грошовий еквівалент її майнового паю, але де ж ті гроші у доведених до ручки сільгосппідприємствах?

Зрозуміло, що можна вдатися до скрупульозного розподілу. Дати, скажімо, кожному по 13 шиферин, по 739 цеглин, по 7 штахет і по 3 лати. А до цієї частки із будівництва долучити частку із техніки: одному - колесо, другому - кермо, третьому - муфту зчеплення, четвертому - жменю болтиків. А на додачу на компанію виділити підсвинка. Може, така арифметика декого і задовольнила б, адже краще синиця в руках, ніж журавель у небі?

Однак до такого розподілу майнових паїв поки що повсюдно не приступили. І правильно роблять, бо руйнувати - не будувати.

Ось і утворилася юридична заковика. Тобто новостворені приватні агрооб'єднання користуються майном людей, які не є членами цих об'єднань. Скажі-

мо, іздить керівник цього об'єднання "УАЗом", у якому колесо, кермо, муфта зчеплення і жменя болтиків належать людям, котрі уже кілька років власноручно орють ниву, а своїх майнових паїв так і не одержали. До того ж ніяких дивідендів від керівника-аграрія одноосібники не одержують. Де ж тут логіка?

Утім, земельна реформа кінця другого - початку третього тисячоліття має й інші клубки із гострими проблемами. І чим швидше їх розв'яжемо, тим твердішою буде хода селянина. Принаймні, перші кроки розумного вирішення гострих питань зробили в Острожці, Владиславівці, де новостворені об'єднання при сільрадах надають односельцям сільськогосподарські послуги. Якщо ж залучити у такі кооперативи техніку приватників, то такою силою можна гори звернути. Але поки що три тисячі приватників сподіваються на свої майнові паї. Може, хтось допоможе їх поділити і... примножити здобутки?

Віталій ТАРАСЮК.

